

HÅNDVÆRKSRADET

Den 7. februar 1974.

Det foreliggende udkast til lov om priser og avancer synes at være et forsøg på at skabe en permanent pris- og avancelovgivning her i landet.

Siden 1967 har der uafbrudt været lovgivet for priser eller avancer, men den tidligere lovgivning har altid været begrundet i et aktuelt økonomisk problem eller et pludselig opstået behov for at lægge en dæmper på graden af omkostningsforøgelsers indregning i priserne — eller i hvert fald i at skabe en tidsmæssig forskydning mellem omkostningens konstatering og muligheden for at indregne den i priserne.

Med forslaget synes der at være taget et definitivt skridt henimod en stedsevarende lovgivning på området.

Rådet finder ikke dette anbefalesesværdigt.

På områder, hvor den frie konkurrence af en eller anden grund er sat ud af kraft eller ikke i tilstrækkeligt omfang kan forhindre urimelige avancer, finder rådet det rimeligt og nødvendigt med prisindgreb, indtil den normale konkurrencesituation er retableret. Dette har i de senere år været tilfældet på enkelte områder.

Men rådet finder det ikke påkrævet på baggrund af disse monopoludnyttelsessituationer at indføre en altomfattende prislovgivning. Det permanente i udkastet understreges af, at lovforslaget mangler en revisionsbestemmelse. Netop på pris- og avancelovgivningens område synes der at være et særligt behov for en sådan. Det har under de tidligere pris- og avancelove vist sig, at der sker en bestandig udvikling i Monopoltilsynets praksis, som ikke nødvendigvis behøver at være i overensstemmelse med Folketingets ønsker flere år efter vedtagelsen af loven.

Det er rådets erfaring, at pris- og avanceindgreb i reglen rammer de mindre virksomheder langt tungere end de større virksomheder.

Håndværksrådet henleder derfor opmærksomheden på, at der visse steder i udlandet (f. eks. England og USA) ved lovgivning, som den her omhandlede, gøres forskel på indgrebenes art og karakter efter virksomhedernes størrelse, og dermed efter deres betydning for såvel samfundet som prisdannelsen på et givet område.

Det må samfundsmæssigt være langt mere betænkeligt, at der sker et misbrug ved, at en landsdækkende virksomhed med en betydelig del af markedet tager for høje priser, end hvis overtrædelsen foretages i en lille lokal virksomhed med en beskedne markedsandel. Kunderne har i den sidste situation meget bedre muligheder, dels for at søge alternative leverandører, dels at anvende de eksisterende muligheder i Aftaleloven for at anfægte urimelige priser.

Også i praktik er der stor forskel på virksomhedernes muligheder under en lov, som kun formelt stiller store og små virksomheder ens. Den store virksomhed bliver kun sjældent besøgt af Monopoltilsynets inspektører, som til gengæld heller ikke har store muligheder for at kontrollere f. eks. prislovens overholdelse uden omfattende revisionsteknisk bistand. Omvendt er den lille virksomhed på grund af sin overskuelighed meget udsat for inspektørbesøg, og når mistanken om en overtrædelse er rejst, har den mindre virksomhed tilsvarende dårligere muligheder for at sikre sig tilstrækkelig kvalificeret rådgivning og bistand.

Håndværksrådet vil derfor anbefale udvalget at overveje muligheden af at differentiere indgrebene over for virksomhederne efter størrelse. Det må i øvrigt befrygtes, at Monopoltilsynet ikke inden for de bestående administrative rammer kan yde erhvervenes og forbrugerne en tilstrækkelig grundig og retfærdig sagsbehandling, når henses til den forøgelse af tilsynets administration, som de meget vide bemyndigelsesregler rummer fare for.